

HRVATSKI SABOR

268

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O INSPEKCIJAMA U GOSPODARSTVU

Proglašavam Zakon o inspekcijama u gospodarstvu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 24. siječnja 2014. godine.

Klasa: 011-01/14-01/02

Urbroj: 71-05-03/1-14-2

Zagreb, 28. siječnja 2014.

Predsjednik

Republike
Hrvatske

Ivo Josipović, v.
r.

ZAKON

O INSPEKCIJAMA U GOSPODARSTVU

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju inspekcijski poslovi, ustrojstvo, način rada, prava, obveze i ovlasti inspektora te druga pitanja važna za rad inspekcija u gospodarstvu.

(2) Izrazi koji u ovom Zakonu imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

(1) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obavlja poslove inspekcija u gospodarstvu.

(2) Inspekcije u gospodarstvu su: tržišna inspekcija, elektroenergetska inspekcija, rudarska inspekcija, inspekcija opreme pod tlakom i inspekcija gospodarenja otrovnim kemikalijama.

(3) Ministar nadležan za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: ministar), ministar obrane i ministar unutarnjih poslova, u skladu sa zakonom, utvrđuju koje će poslove nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavljati Ministarstvo za potrebe Ministarstva obrane, odnosno Ministarstva unutarnjih poslova.

2. USTROJSTVO I DJELOKRUG INSPEKCIJA TE UVJETI ZA OBAVLJANJE INSPEKCIJSKIH POSLOVA

Članak 3.

(1) Inspekcijske poslove u području zaštite potrošača obavlja tržišna inspekcija.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju obavljanje inspekcijskog nadzora provedbe zakona i drugih propisa te propisa Europske unije kojima se uređuje:

– zaštita ekonomskih interesa potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga

– opći sigurnosni zahtjevi za proizvode

– tehnički zahtjevi za proizvode, postupci ocjenjivanja sukladnosti s propisanim zahtjevima, dokumenti o sukladnosti, isprave koje moraju imati proizvodi označavanje, oglašavanje, obilježavanje i pakiranje proizvoda

– homologacija vozila i dijelova vozila

– zahtjevi energetske učinkovitosti proizvoda

– prodaja javnih usluga potrošačima te opći uvjeti pružanja javnih usluga

– obavljanje inspekcijskih i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 4.

(1) Inspekcijske poslove u području elektroenergetike obavlja elektroenergetska inspekcija.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju obavljanje inspekcijskog nadzora provedbe zakona i drugih propisa kojima se uređuju:

– način i uvjeti za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti

– obveze energetske subjekata i kupaca energije tijekom obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije glede ispunjavanja zahtjeva za sigurnost i kvalitetu opskrbe električnom energijom

- obveze energetske subjekata i kupaca energije pri stavljanju u uporabu, uporabe odnosno pogona i održavanja energetske objekata, postrojenja, vodova, priključaka na mrežu, instalacija i opreme glede sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom energijom
- ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u elektroenergetici
- tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenu sukladnosti te zahtjevi za opću sigurnost proizvoda koji su stavljeni u uporabu
- obavljanje inspekcijskih i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 5.

(1) Inspekcijske poslove u području rudarstva obavlja rudarska inspekcija.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju obavljanje inspekcijskog nadzora provedbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- zaštita na radu, tehnički normativi, sigurnost ljudi i imovine pri izvođenju rudarskih radova istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina
- gradnja rudarskih objekata i postrojenja
- uporaba rudarskih objekata i postrojenja do završetka eksploatacije i sanacija istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina devastiranog prostora
- korištenje rudarskih strojeva, objekata, postrojenja, opreme, alata, uređaja i instalacija
- ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u rudarstvu
- zaštita od požara pri podzemnim rudarskim radovima
- obveze u vezi s rudarskim planovima i rudarskim mjerenjima
- postupanje s mineralnim sirovinama pri izvođenju građevinskih radova
- organiziranje službe spašavanja i vatrogasne jedinice
- uviđaji smrtnih slučajeva, grupnih ozljeda i iznimnih događaja koji uzrokuju veću materijalnu štetu pri izvođenju rudarskih radova
- poslovanje rudarskih gospodarskih subjekata registriranih za poslove istraživanja i/ili eksploatacije mineralnih sirovina
- obavljanje inspekcijskih i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 6.

(1) Inspekcijske poslove u području opreme pod tlakom obavlja inspekcija opreme pod tlakom.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju obavljanje inspekcijskog nadzora provedbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- uporaba opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme
- ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u području opreme pod tlakom
- ispunjavanje propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u području opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme
- tehničke zahtjeve i ocjenu sukladnosti za opremu pod tlakom i pokretnu tlačnu opremu u uporabi
- obavljanje inspekcijskih i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

Članak 7.

(1) Inspekcijske poslove u području gospodarenja otrovnim kemikalijama obavlja inspekcija gospodarenja otrovnim kemikalijama.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju obavljanje inspekcijskog nadzora nad provedbom posebnog zakona kojim se uređuje gospodarenje kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju (»Narodne novine«, br. 127/13.) kako slijedi:

- ispunjavanja uvjeta za izvođenje posebnih aktivnosti propisanih zakonom i provedbenim propisima
- pravilnosti primjene propisanih postupaka i organizacijsko-tehničkih mjera koje su u vezi s uvjetima propisanim zakonom i provedbenim propisima, a koja uključuju:
- proizvodnju, stavljanje na tržište i/ili uporabu otrovnih kemikalija i njihovih prekursora
- uvoz otrovnih kemikalija i njihovih prekursora, radi prerade, dorade i/ili stavljanja na tržište
- provjeru kakvoće otrovnih kemikalija i njihovih prekursora
- način vođenja dokumentacije
- ispunjavanje uvjeta glede prostora, zaposlenika i opreme
- obavljanje inspekcijskih i drugih poslova kada je to određeno posebnim propisima.

(3) Poslovi međunarodne inspekcije propisani su posebnim propisom.

Članak 8.

(1) Poslovi iz djelokruga inspekcija u gospodarstvu obavljaju se unutar ustrojstvene jedinice u sjedištu Ministarstva.

(2) Radi obavljanja poslova iz djelokruga inspekcija u gospodarstvu ustrojavaju se i područne jedinice u Rijeci, Splitu, Osijeku, Varaždinu i Zagrebu.

(3) Unutarnje ustrojstvo, broj i sjedište ispostava područnih jedinica (samostalnih izvršitelja), kao i okvirni broj inspektora i drugih državnih službenika utvrđuju se Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.

Članak 9.

(1) Poslove inspeksijskog nadzora obavljaju inspektori Ministarstva (u daljnjem tekstu: inspektori).

(2) Inspektori, sukladno odredbama ovoga Zakona kojima se propisuje inspeksijski nadzor za pojedina upravna područja i uvjeti koje moraju ispunjavati inspektori, raspoređuju se na radna mjesta: viši tržišni inspektor – specijalist, viši tržišni inspektor, tržišni inspektor i tržišni inspektor II. vrste, viši rudarski inspektor – specijalist, viši rudarski inspektor, rudarski inspektor, viši elektroenergetski inspektor – specijalist, viši elektroenergetski inspektor, elektroenergetski inspektor, viši inspektor opreme pod tlakom – specijalist, viši inspektor opreme pod tlakom, inspektor opreme pod tlakom, viši inspektor gospodarenja otrovnim kemikalijama i inspektor gospodarenja otrovnim kemikalijama.

(3) Inspeksijski poslovi su poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

(4) Inspektori su dužni, po nalogu nadređenog službenika, inspeksijski nadzor obavljati i duže od punoga radnog vremena, ako je to nužno radi uspješnog i pravodobnog obavljanja tih poslova.

(5) Inspektorima se može odgoditi početak godišnjeg odmora ili prekinuti započeto korištenje godišnjeg odmora radi obavljanja inspeksijskog nadzora koji ne trpi odgodu.

Članak 10.

(1) Poslove inspeksijskog nadzora iz nadležnosti inspekcija u gospodarstvu u prvom stupnju obavljaju inspektori iz članka 9. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, u skladu s odredbama članka 8. ovoga Zakona.

(2) Inspektori raspoređeni na radna mjesta unutar ustrojstvenih jedinica u sjedištu Ministarstva prema potrebi mogu obavljati inspeksijske poslove na cjelokupnom području Republike Hrvatske.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, inspektori područnih jedinica, po prethodnom ovlaštenju ministra povremeno mogu obavljati inspeksijske poslove izvan svoje mjesne nadležnosti.

Tržišni inspektori

Članak 11.

Inspeksijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području zaštite potrošača provodi tržišni inspektor i viši tržišni inspektor.

Članak 12.

(1) Za tržišnog inspektora II. vrste može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima preddiplomski sveučilišni studij – sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) pravne; ekonomske; tehničke: elektrotehničke, građevinske, kemijsko-inženjerske, strojarske, prometne i tekstilno-tehnološke; biotehničke struke, ima najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za tržišnog inspektora.

(2) Za tržišnog inspektora može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij pravne; ekonomske; tehničke: elektrotehničke, građevinske, kemijsko-inženjerske, strojarske, prometne i tekstilno-tehnološke; biotehničke struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za tržišnog inspektora.

(3) Za višeg tržišnog inspektora može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij pravne; ekonomske; tehničke: elektrotehničke, građevinske, kemijsko-inženjerske, strojarske, prometne i tekstilno-tehnološke; biotehničke struke, najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na najsloženijim poslovima inspeksijskog nadzora u području zaštite potrošača nakon položenog državnog stručnog ispita za tržišnog inspektora.

(4) Za višeg tržišnog inspektora – specijalista može se postaviti osoba koja osim ispunjavanja uvjeta iz stavka 3. ovoga članka, ispunjava sljedeće posebne uvjete:

- najmanje pet godina radnog iskustva na inspeksijskim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima u području zaštite potrošača te istaknute rezultate u području od značaja za rad tržišne inspekcije
- stupanj samostalnosti koji uključuje rad u skladu s uputama rukovodećeg službenika
- stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika.

Rudarski inspektor

Članak 13.

Inspeksijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području rudarstva provodi rudarski inspektor i viši rudarski inspektor.

Članak 14.

(1) Za rudarskog inspektora u području nadzora iz članka 5. ovoga Zakona koji se odnosi na energetske mineralne sirovine osim ugljikovodika i geotermalnih voda; mineralne sirovine za industrijsku preradbu osim mineralnih voda; mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala, arhitektonsko-građevni kamen i mineralne sirovine kovina; može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen diplomski

sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij rudarske struke, jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit za rudarskog inspektora.

(2) Za rudarskog inspektora u području nadzora iz članka 5. ovoga Zakona koji se odnosi na ugljikovodike, mineralne i geotermalne vode te trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama, može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij rudarsko-naftne struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit za rudarskog inspektora.

(3) Za rudarskog inspektora u području nadzora iz članka 5. ovoga Zakona koji se odnosi na rudarske strojeve, objekte, postrojenja, opremu, alate, uređaje i instalacije, u dijelu proizvodnje, razdiobe i uporabe električne energije, može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij elektrotehničke struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit za rudarskog inspektora.

(4) Za višeg rudarskog inspektora može se postaviti osoba koja osim ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima rudarskog inspektora, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

(5) Za višeg rudarskog inspektora – specijalista može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu i uvjeta iz stavka 1. – 4. ovog članka ispunjava sljedeće posebne uvjete:

– najmanje pet godina radnog iskustva na inspekcijskim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima iz područja rudarstva, te istaknute rezultate u području od značaja za rad rudarske inspekcije

– stupanj samostalnosti koji uključuje rad u skladu s uputama rukovodećeg službenika

– stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika.

Elektroenergetski inspektor

Članak 15.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području elektroenergetike provodi elektroenergetski inspektor i viši elektroenergetski inspektor.

Članak 16.

(1) Za elektroenergetskog inspektora može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij elektrotehničke struke, energetskog ili drugog odgovarajućeg smjera, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za elektroenergetskog inspektora.

(2) Za višeg elektroenergetskog inspektora može se postaviti osoba koja osim ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenog državnog stručnog ispita.

(3) Za višeg elektroenergetskog inspektora – specijalista može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu i uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka ispunjava sljedeće posebne uvjete:

– najmanje pet godina radnog iskustva na inspekcijskim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima iz područja elektroenergetike, te istaknute rezultate u području od značaja za rad elektroenergetske inspekcije

– stupanj samostalnosti koji uključuje rad u skladu s uputama rukovodećeg službenika

– stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika.

Inspektor opreme pod tlakom

Članak 17.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području opreme pod tlakom provodi inspektor opreme pod tlakom i viši inspektor opreme pod tlakom.

Članak 18.

(1) Za inspektora opreme pod tlakom može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij strojarske struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za inspektora opreme pod tlakom.

(2) Za višeg inspektora opreme pod tlakom može se postaviti osoba koja osim ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenog državnog stručnog ispita.

(3) Za višeg inspektora opreme pod tlakom – specijalista može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu i uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka ispunjava sljedeće posebne uvjete:

– najmanje pet godina radnog iskustva na inspekcijskim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima iz područja opreme pod tlakom, te istaknute rezultate u području od značaja za rad inspekcije opreme pod tlakom

– stupanj samostalnosti koji uključuje rad u skladu s uputama rukovodećeg službenika

– stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika.

Inspektor gospodarenja otrovnim kemikalijama

Članak 19.

(1) Za inspektora gospodarenja otrovnim kemikalijama može se postaviti osoba koja osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij: medicine, sanitarnog inženjerstva, biokemijskog inženjerstva, prehrambenog inženjerstva, bioprocenog inženjerstva, kemijskog inženjerstva i tehnologije, inženjerske biologije, arhitekture, građevinarstva, inženjerske fizike, strojarstva ili elektrotehnike i računarstva te diplomirani profesori biologije odnosno magistri biologije, najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, položen državni stručni ispit za inspektora gospodarenja otrovnim kemikalijama.

(2) Za višeg inspektora gospodarenja otrovnim kemikalijama može se postaviti osoba koja osim ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenog državnog stručnog ispita za inspektora.

3. PRAVA, OBVEZE I OVLAŠTI INSPEKTORA

1. Zajedničke odredbe

Članak 20.

(1) Službeno svojstvo, identitet i ovlasti inspektori dokazuju službenom iskaznicom i značkom.

(2) Ministar će pravilnikom propisati oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice, izgled službene značke te način izdavanja, uporabe i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama.

Članak 21.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore; luke; privremena radilišta; izvođenje radova, objekte namijenjene za rad s pripadajućim prostorima, prostorijama i instalacijama; proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe glede primjene propisa iz članaka 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona te obavljati i druge radnje u skladu s drugim propisom.

(2) Pod poslovnim prostorijama, u smislu ovoga Zakona, razumijevaju se i stambene prostorije prijavljene kao poslovni prostor i druge prostorije, prijevozna sredstva i slično, u kojima nadzirana pravna i fizička osoba obavlja odobrenu djelatnost odnosno rad.

(3) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osoba koja podliježe nadzoru i osoba zatečena na mjestu nadzora dužna je na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu na uvid.

(4) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od predstavnika nadziranih pravnih, fizičkih osoba i svjedoka.

Članak 22.

O početku obavljanja nadzora inspektor može obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna, osim ako smatra da bi obavještanje umanjilo učinkovitost nadzora.

Članak 23.

- (1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.
- (2) Zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru sastavlja se po odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 24.

- (1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora sukladno odredbi članka 21. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i osigurati mu uvjete za neometan rad.
- (2) Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba nije omogućila obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju ako u roku određenom u zapisniku inspektora ili roku određenom u pozivu za saslušanje stranke ne osigura uvid u proizvode, traženu poslovnu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetu nadzoru.
- (3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta za vrijeme inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje. Zahtjev za privremenu obustavu poslovanja inspektor je dužan unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
- (4) Inspektor može od nadzirane pravne i fizičke osobe tražiti izvršenje pojedine radnje u postupku radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok izvršenja te radnje.

Članak 25.

Pravne i fizičke osobe dužne su na pisano traženje inspektora, u primjerenom roku koji odredi inspektor, dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 26.

- (1) Ako se inspektoru prilikom nadzora pruži fizički otpor, odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje, ovlaštena službena osoba nadležne policijske uprave dužna je na zahtjev inspektora pružiti mu pomoć.
- (2) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove je dužno, na zahtjev inspektora u postupku izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe te kada se na osnovi raspoloživih podataka očekuje otpor nadzirane fizičke osobe i/ili pravne osobe u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora, osigurati zaštitu službene osobe i uvjete za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 27.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz nadležnosti drugog tijela, obavezan je o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo.

Članak 28.

- (1) Inspektor pokreće postupak po službenoj dužnosti, iznimno na zahtjev stranke, kada je to zakonom propisano.
- (2) Kod ocjene o postojanju razloga za pokretanje postupka po službenoj dužnosti, inspektor će uzeti u obzir predstavke koje upućuju na potrebu zaštite javnog interesa.
- (3) Kada inspektor povodom zaprimljene predstavke obavi inspekcijski nadzor, podnositelja će u pisanom obliku obavijestiti o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama.
- (4) Inspektor je dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju, činjenice i podatke utvrđene, odnosno nastale u inspekcijskom postupku, kao i identitet podnositelja predstavke.
- (5) Dokumentaciju, činjenice, podatke i identitet podnositelja predstavke utvrđene u inspekcijskom nadzoru inspektor, odnosno drugi državni službenik, može dati samo sudovima, tijelima državne uprave koja vode prekršajni postupak i drugim javnopravnim tijelima, na njihov obrazloženi pisani zahtjev, u sudskim i upravnim postupcima iz njihove nadležnosti.

Članak 29.

- (1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može privremeno oduzeti, do donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, odnosno pravomoćne presude o počinjenom kaznenom djelu, dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz.
- (2) O privremenom oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda o točno naznačenoj oduzetoj dokumentaciji i predmetima.

Članak 30.

- (1) Ako je zakonom ili drugim propisom predviđeno pravo oduzimanja predmeta koji je bio namijenjen ili uporabljen za počinjenje prekršaja ili je nastao počinjenjem prekršaja ili kaznenog djela, inspektor može privremeno oduzeti taj predmet.
- (2) Inspektor je dužan privremeno oduzeti predmet iz stavka 1. ovoga članka kad je propisom predviđeno obvezno oduzimanje predmeta.
- (3) Osobi od koje se oduzimaju predmeti izdaje se potvrda s točno označenim oduzetim predmetima po vrsti i količini.
- (4) Inspektor je dužan s oduzetim predmetima postupati i na način kako je to određeno posebnim zakonom.
- (5) Ministarstvo je dužno osigurati uvjete za čuvanje privremeno oduzetih predmeta do pravomoćne odluke o prekršaju.

(6) S privremeno oduzetim predmetima, do pravomoćne odluke o prekršaju, inspektor ne može raspolagati (predmet uništiti, prodati, predati, darovati, zamijeniti i sl.), osim ako posebnim zakonom ili drugim propisom nije drukčije određeno.

(7) Ako inspektor umjesto podnošenja optužnog prijedloga izda prekršajni nalog, tim nalogom, sukladno Prekršajnom zakonu, odlučit će i o mjeri oduzimanja predmeta.

Članak 31.

(1) Ako je zakonom predviđeno da se za utvrđenu nezakonitost donosi određena upravna mjera, inspektor je dužan rješenjem izreći tu mjeru.

(2) Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja.

(3) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor neće donositi u situaciji kad su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspeksijskog nadzora ili kad izvršenje uopće nije moguće, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

Članak 32.

(1) Protiv rješenja inspektora iz članka 31. ovoga Zakona može se izjaviti žalba.

(2) Žalbu protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka rješava Povjerenstvo za žalbe Ministarstva (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe).

(3) Povjerenstvo za žalbe čine tri člana i tri zamjenika, koje imenuje ministar.

(4) Predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika i stalni član, odnosno zamjenik stalnog člana Povjerenstva za žalbe, može biti osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne struke, s najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima inspektora i položen državni stručni ispit za inspektora.

(5) Promjenjivi član, odnosno zamjenik promjenjivog člana Povjerenstva za žalbe, može biti osoba koja nema završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne struke, a ispunjava druge uvjete iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 33.

Na postupak inspektora koji nije uređen ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku i drugih posebnih zakona.

Članak 34.

(1) Ako inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, odnosno uz zapisnik ako ne postoji ovlaštenje za donošenje rješenja, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za

poduzimanje mjera, podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno izdati prekršajni nalog.

(2) Na postupak inspektora u slučaju osnovane sumnje da je počinjen prekršaj, primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona i drugih posebnih zakona.

Članak 35.

(1) Ako inspektor utvrdi postojanje sumnje da je počinjeno kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, odnosno uz zapisnik ako ne postoji ovlaštenje za donošenje rješenja, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, podnijeti kaznenu prijavu.

(2) Državno odvjetništvo kojem je podnesena kaznena prijava obvezno je o ishodu postupka obavijestiti podnositelja.

Članak 36.

(1) Inspektor je dužan utvrditi iznos imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem.

(2) Inspektor je dužan u optužnom prijedlogu za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno u kaznenoj prijavi za pokretanje postupka zbog kaznenog djela predložiti oduzimanje utvrđenog iznosa imovinske koristi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 37.

Ministar godišnjim programom određuje najmanji broj, strukturu, prioritete i način obavljanja nadzora nad primjenom propisa iz djelokruga inspekcija u gospodarstvu.

Članak 38.

(1) O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektori vode očevidnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja propisuje pravilnikom ministar.

(2) Podaci o obavljenom inspekcijskom nadzoru vode se kao službene evidencije u elektroničkom očevidniku.

Članak 39.

Ministar naputkom propisuje način pečaćenja, kada se rješenja donesena na temelju ovoga Zakona ili drugih zakona izvršavaju pečaćenjem.

2. Posebne odredbe o inspekcijskom nadzoru tržišne inspekcije

Članak 40.

Ako je u postupku inspekcijskog nadzora potrebno utvrditi odgovaraju li proizvodi stavljeni na tržište propisanim zahtjevima označavanja, sigurnosnim odnosno tehničkim zahtjevima i sl., inspektor od tih proizvoda može uzimati uzorke i dati ih zapečaćene i propisno označene na ispitivanje stručnoj instituciji.

Članak 41.

Prilikom uzimanja uzoraka za pojedine proizvode inspektor ima pravo i dužnost:

- pod istim uvjetima i u isto vrijeme od istog proizvoda uzeti najviše dva uzorka u količini potrebnoj za ispitivanje (za analizu i superanalizu)
- sastaviti zapisnik o uzimanju uzoraka
- uzorak uzet za analizu bez odgađanja dostaviti stručnoj instituciji, a uzorak namijenjen za superanalizu čuvati u odgovarajućim uvjetima do završetka analize, odnosno superanalize
- bez odgađanja pisano izvijestiti stranku o rezultatima analize
- na zahtjev stranke, uzorak za superanalizu bez odgađanja dostaviti stručnoj instituciji po svom izboru.

Članak 42.

- (1) Rezultat analize uzorka po pisanom zahtjevu stranke može se pobijati rezultatom superanalize uzorka uzetog u isto vrijeme i na isti način, ispitan istom metodom.
- (2) Zahtjev se podnosi u roku od tri dana od dana dostave rezultata analize.
- (3) Ako se zahtjev ne podnese u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je stranka suglasna s rezultatom analize.
- (4) Ako rezultat superanalize nije u skladu s rezultatom analize, mjerodavan je rezultat superanalize uzorka.
- (5) Za obavljanje analize i superanalize istog uzorka ne može se koristiti ista stručna institucija.

Članak 43.

- (1) Pravne i fizičke osobe obvezne su besplatno staviti na raspolaganje potrebne količine proizvoda za ispitivanje od kojih se uzima uzorak.
- (2) Troškove ispitivanja snosi stranka ako se utvrdi da uzorci ne odgovaraju propisanim zahtjevima označavanja, sigurnosnim odnosno tehničkim zahtjevima.
- (3) Troškove ispitivanja snosi Ministarstvo ako se utvrdi da uzorci odgovaraju propisanim zahtjevima označavanja, sigurnosnim odnosno tehničkim zahtjevima.
- (4) Rezultat superanalize mjerodavan je i za troškove analize.
- (5) Sredstva za provedbu ispitivanja osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 44.

Odredbe članka 40. do 43. ovoga Zakona ne odnose se na proizvode za koje su ta pitanja uređena posebnim propisima.

3. Posebne odredbe o inspekcijskom nadzoru inspekcije gospodarenja otrovnim kemikalijama

Članak 45.

(1) Objekti i oprema koja se koristi za preradu, skladištenje i potrošnju otrovnih kemikalija i njihovih prekursora, nepopisanih prekidnih organskih kemikalija DOC/PSF, evidencije i dokumentacija korisnika i krajnjih korisnika te postupci osoba koje sudjeluju u tim procesima ili prometuju otrovnim kemikalijama i prekursorima predmet su inspekcijskog nadzora sukladno Zakonu o gospodarenju kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju.

(2) Nadzor obuhvaća provjeru podataka koje korisnik dostavlja Ministarstvu, a odnosi se na točnost svih podataka, evidencija i dokumentacije korisnika i krajnjeg korisnika, posebno provjeru podataka o provođenju mjera za sprječavanje zlouporabe otrovnih kemikalija i njihovih prekursora, podataka o dozvoljenim i stvarnim količinama uvezenih i izvezenih otrovnih kemikalija i njihovih prekursora te njihovu skladištenju i potrošnji odnosno prometu.

(3) Odgovorna osoba korisnika ili krajnjeg korisnika koji obavlja posebne aktivnosti u Republici Hrvatskoj, na mjestu nadzora dužna je, uz ostale obveze nadzirane pravne osobe propisane ovim Zakonom, pružiti potrebnu pomoć inspektorima pri uzimanju uzoraka kemikalija iz stavka 1. ovog članka.

(4) U vezi s inspekcijskim nadzorom u području gospodarenja otrovnim kemikalijama primjenjuju se odredbe ovog Zakona ako posebnim zakonom nije propisano drugačije.

Članak 46.

(1) Inspektori gospodarenja otrovnim kemikalijama u obavljanju svojih ovlasti obavljaju redovne i izvanredne nadzore.

(2) Redovni nadzor provodi se na temelju godišnjeg programa rada inspekcijske službe.

(3) Ako predstavka pravne ili fizičke osobe upućuje na povredu propisa o gospodarenju otrovnim kemikalijama, inspektor će radi zaštite javnog interesa provesti izvanredni nadzor.

(4) Kada inspektor povodom zaprimljene predstavke obavi izvanredni nadzor, podnositelja će u pisanom obliku obavijestiti o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama.

(5) Kontrola izvršenja mjera i radnji iz rješenja provodi se po isteku roka određenog za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u postupanju s predmetom nadzora.

4. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 47.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 120.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako inspektor ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona, ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad, ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku, ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 24. stavak 1. i članak 25.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.

(4) Novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 48.

Novčanom kaznom od 3000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja podliježe nadzoru i fizička osoba zatečena na mjestu nadzora ako na zahtjev inspektora ne stavi na uvid ispravu iz koje se može utvrditi njezin identitet (članak 21. stavak 3.).

Članak 49.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

– ako ne dozvoli inspektor privremeno oduzimanje dokumentacije i drugih predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom i kaznenom postupku (članak 29. stavak 1.)

– ako ne dozvoli inspektor oduzimanje predmeta koji je bio namijenjen ili upotrijebljen za počinjenje prekršaja ili je nastao počinjenjem prekršaja ili kaznenog djela (članak 30. stavaka 1. i 2.)

– ako uskrati uzimanje uzoraka radi ispitivanja proizvoda (članak 43. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.

(4) Novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 50.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 120.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne izvrši izvršno rješenje inspektora.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 6000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.

(4) Novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 51.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 160.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja otpečati poslovne ili druge prostorije, postrojenja, uređaje i druga sredstva za rad ili koja oštetiti ili odstrani službeni pečat inspektora stavljen u postupku izvršenja rješenja.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 6000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.

(4) Novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

5. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

(1) Postupci započeti prema odredbama Zakona o Državnom inspektoratu («Narodne novine» br. 116/08., 123/08. i 49/11.) koji nisu pravomoćno dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) O žalbama protiv rješenja inspektora u području zaštite potrošača, elektroenergetike, rudarstva i opreme pod tlakom o kojima do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nije riješilo Povjerenstvo za žalbe Državnog inspektorata, riješit će Povjerenstvo za žalbe Ministarstva.

Članak 53.

Inspektori koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u obavljanju poslova iz članaka 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona nastavljaju obavljanje tih poslova i u slučaju da ne ispunjavaju uvjete propisane člancima 12., 14., 16. i 18. ovoga Zakona glede stručnih uvjeta.

Članak 54.

Ministar će donijeti pravilnike iz članka 20. stavka 2., članka 38. stavka 1. i napatka iz članka 39. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 55.

(1) Do stupanja na snagu pravilnika i napatka iz članka 54. ovoga Zakona, u dijelu u kojem se odnose na inspektore koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u obavljanju poslova iz članaka 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona i u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, na odgovarajući se način primjenjuju:

– Pravilnik o načinu vođenja očevidnika o obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektora Državnog inspektorata (»Narodne novine«, br. 134/09. i 68/13.)

– Pravilnik o obrascu službene iskaznice i izgledu znaka gospodarskog inspektora, rudarskog i elektroenergetskog inspektora, te inspektora rada i posuda pod tlakom (»Narodne novine«, br. 105/09.)

– Naputak o načinu pečaćenja kada se rješenje inspektora Državnog inspektorata izvršava pečaćenjem (»Narodne novine«, br. 134/09.).

(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona te preuzimanja novih službenih iskaznica i znački u skladu s tim pravilnikom, inspektori koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u obavljanju poslova iz članaka 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona nastavljaju koristiti već zadužene službene iskaznice i značke u skladu s Pravilnikom iz stavka 1. podstavka 2. ovog članka.

Članak 56.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 116/08., 123/08. i 49/11.) koje se odnose na inspekcijske poslove u području zaštite potrošača, rudarstva, elektroenergetike i opreme pod tlakom.

Članak 57.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/13-01/333

Zagreb, 24. siječnja 2014.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga
sabora

Josip Leko, v. r.